

Het begin van
een goede zaak.

“Ondernemen is samen-werken”

Jaarverslag 2014

Mei 2015

Colofon

Uitgave	Stichting StartersCentrum Limburg Jan Campertstraat 5 6416 SG Heerlen
Auteurs	Harrie van Beers, Marcel van Kasteren & Ger Smith
Vormgeving	Team StartersCentrum
Druk	Drukwerkdeal

@ StartersCentrum maart 2015

Alles uit deze uitgave mag openbaar gemaakt worden zonder toestemming.

Bronvermelding verplicht.

Jaarverslag Stichting StartersCentrum Limburg 2014

Welke inhoud vindt u hier?

Voorwoord	4
1. Dit is het StartersCentrum Limburg	5
2. Hoe pakken wij het aan	7
3. Onze activiteiten 2014	8
4. Onze klanten	10
5. Starters in Limburg	19
6. Onze financiën	23

Voorwoord

2014 was voor het StartersCentrum Limburg een bijzonder jaar. Tot en met 2013 was het StartersCentrum verbonden aan de Kamer van Koophandel. Er was wel een aparte stichting StartersCentrum Zuid-Limburg, waarin veel Zuid-Limburgse gemeenten participeerden en ook een geldelijke bijdrage verstrekten, maar de Kamer van Koophandel faciliteerde in alle opzichten het StartersCentrum. De KvK detacheerde een behoorlijk aantal personen en droeg vrijwel alle overheadkosten. Het StartersCentrum communiceerde onder de vlag van de Kamer van Koophandel.

De deelnemende gemeenten besloten in het najaar van 2013 zelfstandig door te gaan met het StartersCentrum. De nieuwe landelijke KvK wilde het StartersCentrum niet overnemen. Dit betekende dat van alles geregeld diende te worden. Genoemd kunnen worden logo, website, briefpapier, het regelen van de locaties etc. Er kwamen ingaande 1 januari nieuwe statuten. Het werkgebied werd nu de hele provincie Limburg. Bij de KvK Limburg gold dat overigens al voor een aantal projecten.

Terugblikkend op 2014 moet geconstateerd, dat met weinig mensen toch veel is bereikt voor de mensen die als zelfstandig ondernemer willen starten. Het jaarverslag getuigt hiervan. Vanwege de gewijzigde omstandigheden per 1 januari 2014 is een vergelijking met voorgaande jaren haast onmogelijk. Bedenk daarbij, dat er in 2013 nog 10 personen werkzaam waren. Dat steekt schril af bij de 2,2 fte (drie personen) bij de start in januari 2014. Wel zijn er in de loop van 2014 nog twee personen in het kader van een project tijdelijk werkzaam geweest bij het StartersCentrum. Om deze redenen blijft een vergelijking met de oude situatie achterwege. Het zou ook geen representatief beeld geven en ook geen recht doen aan de inzet van een klein, maar gemotiveerd team.

Het is jammer, dat de sprong naar Midden- en Noord-Limburg in 2014 nog niet is gelukt. De ambitie daartoe blijft. Ik ben er van overtuigd, dat dit vroeg of laat ook zal lukken. In principe lukt het om door toedoen van het StartersCentrum in elke gemeente iemand uit de bijstand te halen, die vervolgens een bestaan opbouwt als zelfstandig ondernemer. Op deze wijze hebben die gemeenten hun bijdragen al gauw terugverdiend.

Het jaarverslag geeft een getrouw beeld van de activiteiten en inspanningen van het StartersCentrum. Als zodanig is het een waardevol document. Reacties en opmerkingen blijven uiteraard welkom.

Mr. Drs. H.J.G. (Harrie) van Beers,

Coördinator-manager.

1. Dit is het StartersCentrum Limburg

De Stichting StartersCentrum Limburg ondersteunt inwoners uit de provincie Limburg bij het starten van een eigen onderneming. Voortgekomen uit een samenwerkingsverband tussen de Kamer van Koophandel Limburg en een groot aantal Limburgse gemeenten heeft de stichting ingaande 1 januari 2014 afscheid genomen van dit concept. De nieuwe Landelijke Kamer van Koophandel (KvK) was niet bereid het StartersCentrum over te nemen. Wel werd de begeleiding en advisering ten behoeve van startende ondernemers onderschreven. De KvK heeft er evenwel voor gekozen om op een digitale manier invulling aan te geven startersvoorlichting & -ondersteuning. Slechts sporadisch zijn nog individuele adviesgesprekken mogelijk. Bovendien concentreert de KvK zich op innoverende ondernemers.

Het StartersCentrum Limburg kiest voor een andere benadering. In de eerste plaats zijn alle mensen die plannen hebben om te starten als zelfstandig ondernemer of zich hierop willen oriënteren welkom bij het StartersCentrum. Ten tweede verzorgt het StartersCentrum bijeenkomsten voor deelnemers. De belangrijkste bijeenkomsten zijn de startersoriëntatiebijeenkomsten en de bijeenkomsten gericht op het opstellen van en ondernemingsplan. Ten derde zijn er persoonlijke adviesgesprekken. Gezien het aantal bezoekers en klanten mag geconcludeerd worden dat het StartersCentrum voorziet in een behoefte. Bij het vorenstaande hoeren nog twee markante kanttekeningen. Zo vormen uitkeringsgerechtigden en specifieke doelgroep van het StartersCentrum. Ieder jaar lukt het om een aantal uitkeringsgerechtigden op de weg te helpen naar het zelfstandig ondernemerschap. De tweede kanttekening betreft de Startersdag. Deze Startersdag met workshops en een informatiemarkt werd in 2014 voor het eerst door het StartersCentrum georganiseerd. IN het verleden gebeurde dat door de KvK. De nieuwe KvK heeft er voor gekozen het aantal startersdagen in het land te beperken. Zo heeft er in 2014 voor heel Zuid Nederland één startersdag plaatsgevonden en wel op 1 november in Eindhoven. Het StartersCentrum heeft daarop besloten voor Limburg een Startersdag te organiseren. Deze vond plaats op 15 november in Urmond en trok meer dan 650 bezoekers. Ofschoon de situatie per 1 januari 2014 veranderde voor het StartersCentrum de kernwaarden bleven ongewijzigd: onafhankelijk, laagdrempelig, betrouwbaar en betrokken.

Bestuur

In 2014 veranderde de samenstelling van het bestuur. Wegens opheffing van de KvK Limburg traden mevrouw C.J.M. (Carla) Pluijmaekers, voorzitter en de heer W. (Wil) Houben, secretaris terug als bestuurslid. De heer P.J.B.C. (Peter) Thomas, keerde niet meer terug als wethouder in Kerkrade en moest op grond hiervan het bestuur verlaten. De heer W. Houben keerde vanuit de Stichting EsVePe nog wel terug als bestuurslid. Per 1 december 2014 trad hij terug vanwege zijn benoeming tot burgemeester van Voerendaal. Mede vanwege de raadsverkiezingen kreeg pas in het najaar van 2014 het bestuur zijn definitieve vorm. De heer A.F.M. (André) Willems, wethouder te Maastricht werd voorzitter, de heer R.K.H. (Ralf) Krewinkel, burgemeester van Beek bleef

Jaarverslag Stichting StartersCentrum Limburg 2014

penningmeester en de heer D. (Dion) Schneider, wethouder te Kerkrade trad als nieuw lid toe tot het bestuur.

In 2014 vonden drie bestuursvergaderingen plaats en wel op 17 maart, 26 mei en 17 oktober.

Personeel

In 2014 is het StartersCentrum gestart met een klein team, bestaande uit de heren M.L.M. (Marcel) van Kasteren en G.H.H. (Ger) Smith, beide in de functie van ondernemersadviseur. De dagelijkse leiding lag in handen van de heer H.J.G. (Harrie) van Beers, die per 1 januari aantrad als coördinator-manager. Deze heeft daarnaast tot taak het relatiemanagement te verzorgen.

Het StartersCentrum Limburg kreeg van de Provincie Limburg een project toegewezen. Dit omvatte het begeleiden van werkzoekende 45 plussers naar het zelfstandig ondernemerschap. De titel van dit project was 45 Plös Zuid-Limburg. De taakstelling was om vóór 1 april 2015 50 personen uit deze doelgroep te laten starten als zelfstandig ondernemer. Door de ontvangst van subsidie voor dit project werd het mogelijk het team tijdelijk met twee personen te versterken. Dit waren Loes Hendriks, secretaresse en Kelly Heijnen, ondernemersadviseur.

Locaties

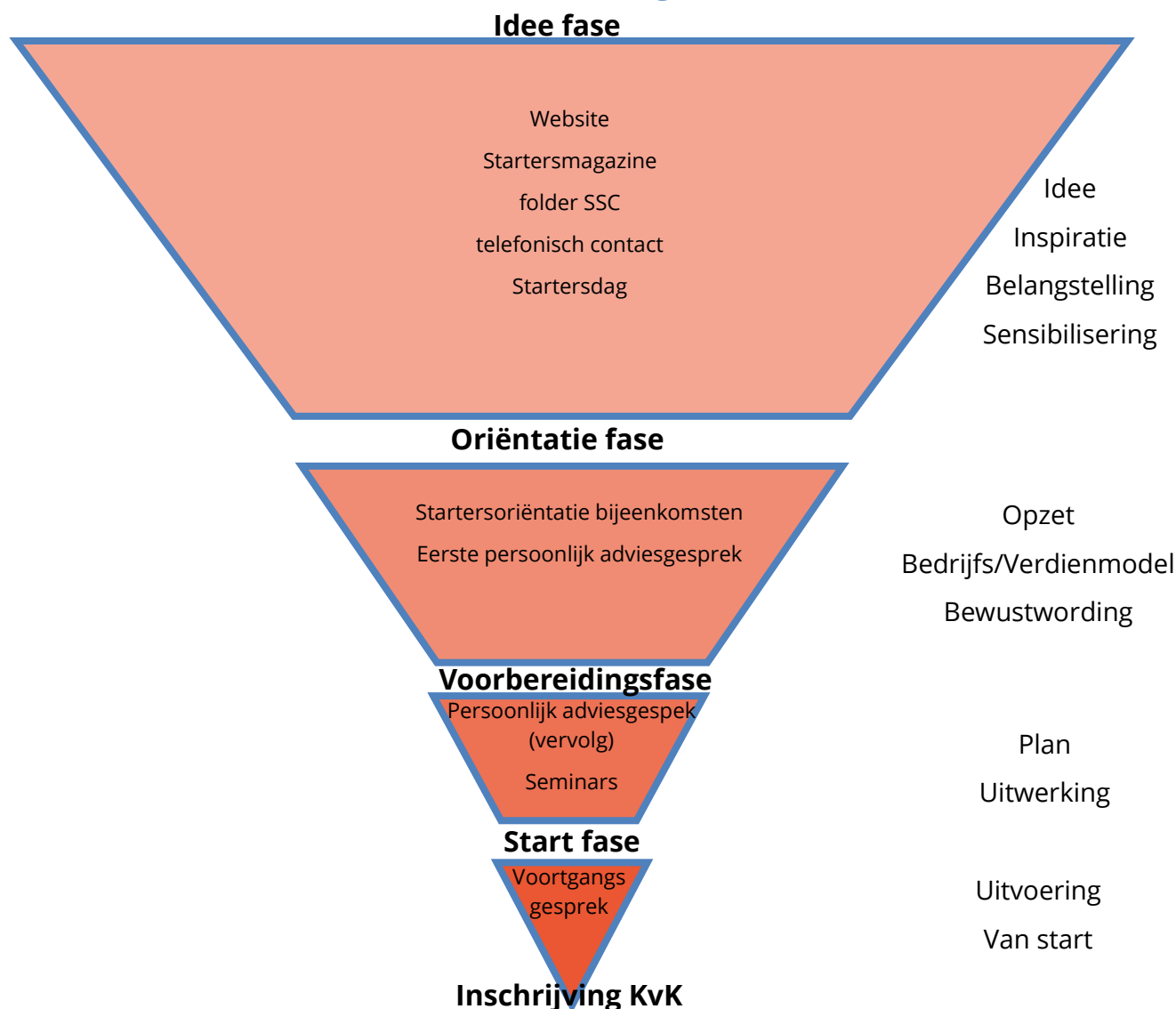
Het StartersCentrum Limburg opereerde in 2014 vanuit de volgende werklocaties:

- Heerlen: Businesspark C-mill (Jan Campertstraat 5)
- Maastricht: Porta Mosae / Geusselt Businesspark (Geusseltweg 43c). In het voorjaar van 2014 werd deze locatie verruimd voor een ruimte in de ZZP-fabriek, Boschstraat 45)
- Roermond: Ondernemersplein (Steegstraat 5)
- Roermond: Zalencentrum De Donderie (Donderbergweg 47-49), wijkgebouw in de wijk Donderberg (ivm projectactiviteiten voor de gemeente Roermond)
- Sittard-Geleen: Office à la Carte / SLIMhuis (Poststraat 8)

2. Hoe pakken wij het aan

Ook in 2014 was de dienstverlening van het StartersCentrum gebaseerd op persoonlijke ontwikkeling van zelfstandig ondernemerschap. Uit capaciteitsoverwegingen wordt daarbij het beproefde trechtermodel gehanteerd (zie figuur hieronder). Potentiële startende ondernemers doorlopen een aantal fasen richting de daadwerkelijke start van een eigen onderneming: van idee, via oriëntatie en voorbereiding naar het daadwerkelijke startmoment (inschrijving Handelsregister KvK). In alle fasen vindt uitval plaats door voortschrijdend inzicht of persoonlijk keuzes. De diensten van het StartersCentrum zijn toegespitst op deze verschillende stadia: van informatief, via collectief naar individueel, alles via direct contact waarbij persoonlijk contact leidend is.

Trechtermodel dienstverlening StartersCentrum

3. Onze activiteiten 2014

In het jaar 2014 vonden de volgende activiteiten plaats. Er is onderstaand geen vergelijking opgenomen met voorgaande jaren omdat dit niet representatief is. Tot 2014 waren er 10 personen werkzaam bij het StartersCentrum (inclusief management). In 2014 waren dat er 3 (inclusief management). Later op projectbasis tijdelijk aangevuld tot 5. Verder was ook het aanbod aan seminars anders.

Seminars	Aantal bijeenkomsten	Aantal deelnemers
Start je eigen bedrijf	13	108
Hoe start je als freelancer / ZZP-er	8	56
Starten met een webshop	2	48
Ondernemingsplan schrijven	7	79
Een goede start met de belastingdienst	12	218
Ondernemen vanuit een WW-uitkering	73	893

In totaal vonden in 2014 115 bijeenkomsten plaats. Het aantal deelnemers aan deze bijeenkomsten bedroeg 1402.

Naast de genoemde bijeenkomsten vormen de individuele adviesgesprekken een belangrijk onderdeel van het takenpakket van het StartersCentrum. In totaal vonden in 2014 850 adviesgesprekken plaats. Hiervan konden 245 aangemerkt worden als vervolgggesprekken. In enkele gevallen ging het om meer dan één vervolgggesprek. Het totaal aantal klanten voor adviesgesprekken bedroeg 655.

Naast bijeenkomsten en adviesgesprekken moet ook gewezen worden op de informatie die mensen inwinnen via de website of het plegen van een telefoontje. Hiervan is geen nauwkeurige registratie. Het komt regelmatig voor dat mensen bellen na eerst bij de Kamer van Koophandel of elders informatie te hebben ingewonnen.

Een belangrijke en specifieke doelgroep voor het StartersCentrum vormen de uitkeringsgerechtigden. Naast seminars gericht op WW-gerechtigden wordt in de advisering bijzondere aandacht geschonken aan bijstandsgerechtigden (WWB-ers). In hoofdstuk 4 van dit verslag staan meer gegevens vermeld over de achtergronden van de klanten. Bij het StartersCentrum is gerichte kennis aanwezig over vraagstukken die verband houden met een start als ondernemer vanuit een uitkering. Dit geldt in het bijzonder voor de BBZ-regeling. Hier wordt regelmatig een beroep op gedaan door gemeenten.

Een activiteit, die zeker vermeld moet worden zijn de startersdagen. In 2014 waren er voor Limburg twee startersdagen die van belang waren. Op 1 november vond de door de Kamer van

Jaarverslag Stichting StartersCentrum Limburg 2014

Koophandel georganiseerde Startersdag plaats. Deze werd voor geheel Zuid-Nederland gehouden in Eindhoven. Er is bij het StartersCentrum niet bekend hoeveel Limburgers deze Startersdag bezochten. Het StartersCentrum Limburg was in Eindhoven present op de informatiemarkt. Dit heft voor het StartersCentrum extra klanten opgeleverd. Toch viel het aantal bezoekers uit Limburg tegen. Als we ons beperken tot de informatiestand wordt dit aantal geschat op 150 tot 200 bezoekers.

De Kamer van Koophandel heeft er voor gekozen om in Limburg geen startersdag meer te organiseren. Ervaring leert dat veel Limburgers de afstand naar Eindhoven te groot vinden. Om deze reden heeft het StartersCentrum er voor gekozen zelfstandig een Limburgse Startersdag te organiseren. Deze vond op 15 november plaats in hotel De Valk te Urmond. Deze Limburgse startersdag trok 670 bezoekers. Een aantal dat tot tevredenheid stemt. Tijdens de startersdag vonden diverse seminars plaats over verschillende thema's. Die thema's waren Ondernemer worden wat betekent dat? Ondernemen en de belastingdienst; Starten vanuit een uitkering; Hoe kom ik aan klanten; Ondernemen en sociale media en Ondernemen en de bank. De belangstelling hiervoor was groot. Uit een enquête bleek, dat de Limburgse Startersdag door de aanwezigen hoog gewaardeerd werd. Naast de seminars was er ook een informatiemarkt. Uiteenlopende bedrijven waren hier present. Genoemd worden accountants- en administratiekantoren, de Rabobank, advocatenkantoren, Wonen Limburg, de gemeenten Roermond, Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen, IMK, ZFP-fabriek, adviesbureaus en meer bureaus die van belang kunnen zijn voor een startende ondernemer.

Projecten

In 2014 waren er twee projecten waarbij een belangrijke rol voor het StartersCentrum was weggelegd. Het handelt daarbij om de projecten 45Plös ZFP Zuid-Limburg van de provincie en het project Coachingsvouchers van de gemeente Heerlen.

Het project 45 Plös kent een looptijd van januari 2014 tot 1 april 2015. Het streven is erop gericht, dat 50 personen vóór 1 april 2015 zijn gestart als ZFP-er. Het StartersCentrum biedt de deelnemers een op maat gesneden programma aan met bijeenkomsten als "Starten eigen bedrijf" en "Marketing en Sales". Er wordt samengewerkt met professionele coaches. Ook is er een speciale workshop gericht op MBO-starters. In 2014 waren er totaal 55 deelnemers, maar het programma loopt door in 2015. Eind december 2014 waren er al 41 personen als ZFP-er gestart.

Voor de gemeente Heerlen ondersteunt het StartersCentrum de uitvoering van de stimuleringsmaatregel "Ruimte voor Ondernemerschap". De maatregel heeft tot doel de leegstand in het centrum van Heerlen en Hoensbroek alsmede in de wijk Meezenbroek te bestrijden. Ondernemers die een leegstaand winkelpand willen betrekken kunnen in aanmerking komen voor subsidie. Het subsidiebedrag is afhankelijk van de bedrijfsactiviteit. In 2014 hebben meer dan 50 ondernemers een beroep gedaan op de stimuleringsregeling. Door middel van de coachingsvoucher kunnen startende ondernemers gebruik maken van een coach. Van die laatste mogelijkheid is in 2014 vijf personen benut. Het StartersCentrum vervult hierbij een bemiddelende rol.

4. Onze klanten

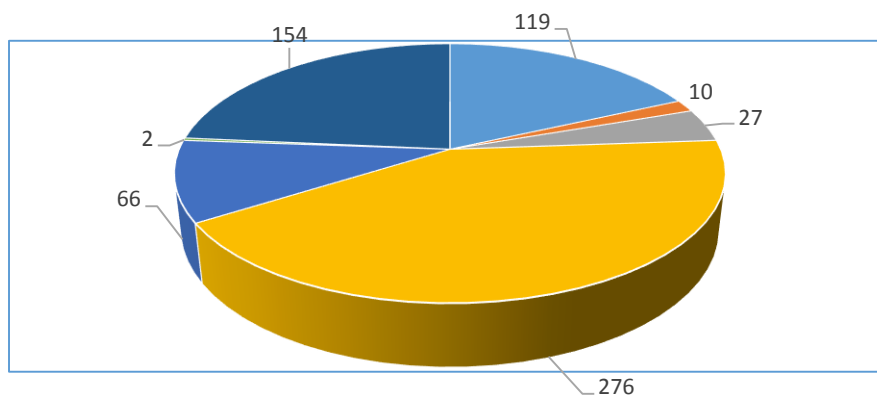
Nog enkele gegevens over de klanten van het StartersCentrum. Daarbij wordt uitgegaan van de klanten die een individueel adviesgesprek hadden.

In 2014 hebben de medewerkers van het StartersCentrum 870 adviesgesprekken gevoerd waarvan 215 vervolgesprekken. De gemiddelde leeftijd van de klanten waarmee een adviesgesprek is gevoerd is 43 jaar.

Van de 655 unieke klantcontacten waarmee een adviesgesprek is gevoerd kunnen de volgende indelingen worden gemaakt op basis van inkomenssituatie, geslacht, opleidingsniveau:

Inkomenssituatie	Klanten	in %
Loon	119	18,2%
Studiefinanciering	10	1,5%
WIA/WAO/Wajong	27	4,1%
WW	276	42,1%
WWB	66	10,1%
VUT/pensioen	2	0,3%
Zelfstandige	154	23,5%
	655	100,0%

Inkomen klanten 2014 n=655

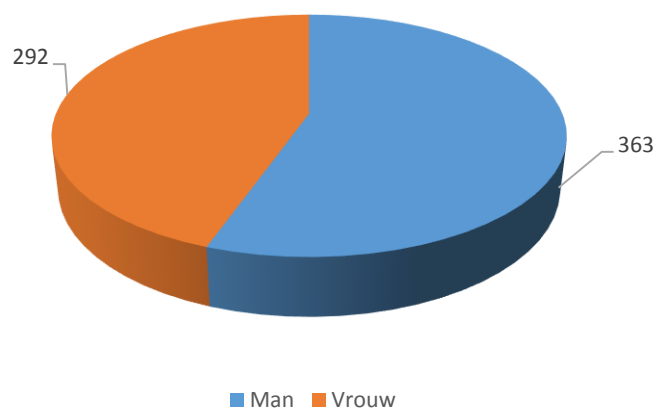

■ Loon ■ Studiefinanciering ■ WIA/WAO/Wajong ■ WW ■ WWB ■ VUT/pensioen ■ Zelfstandige.

Jaarverslag Stichting StartersCentrum Limburg 2014

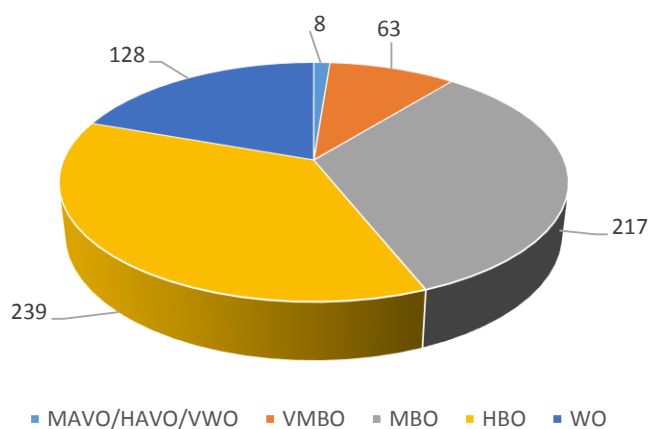
Geslacht	Klanten	in %
Man	363	55,4%
Vrouw	292	44,6%
	655	100,0%

M/V klanten 2014 n=655

Opleiding	Klanten	in %
MAVO/HAVO/VWO	8	1,2%
VMBO	63	9,6%
MBO	217	33,1%
HBO	239	36,5%
WO	128	19,5%
	655	100,0%

Opleidingsniveau klanten 2014 n=655

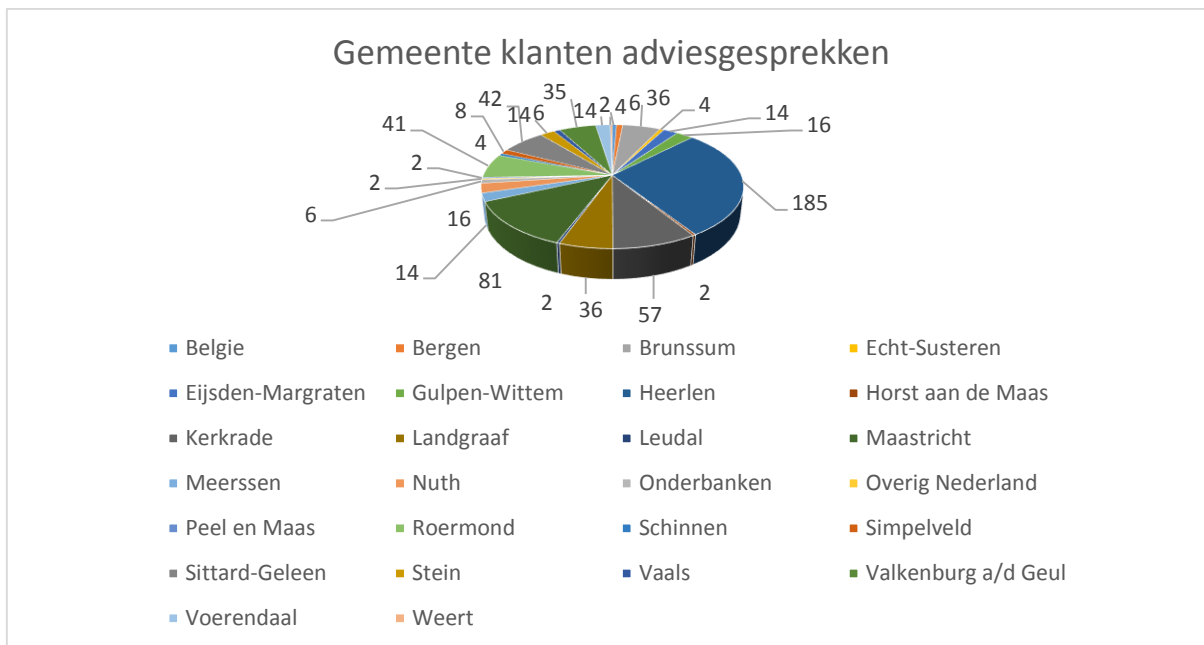

Jaarverslag Stichting StartersCentrum Limburg 2014

Waar wonen onze klanten?

De klanten die een of meerdere adviesgesprekken hebben gevoerd met een ondernemersadviseur van het StartersCentrum komen voornamelijk uit een van de subsidiërende gemeenten. Zie onderstaande tabel.

Gemeente	Klanten	in %
Beek	6	1%
Belgie	4	1%
Bergen	6	1%
Brunssum	36	5%
Echt-Susteren	4	1%
Eijsden-Margraten	14	2%
Gulpen-Wittem	16	2%
Heerlen	185	28%
Horst aan de Maas	2	0%
Kerkrade	57	9%
Landgraaf	36	5%
Leudal	2	0%
Maastricht	81	12%
Meerssen	14	2%
Nuth	16	2%
Onderbanken	6	1%
Overig Nederland	2	0%
Peel en Maas	2	0%
Roermond	41	6%
Schinnen	4	1%
Simpelveld	8	1%
Sittard-Geleen	42	6%
Stein	14	2%
Vaals	6	1%
Valkenburg a/d Geul	35	5%
Voerendaal	14	2%
Weert	2	0%
Totaal	655	100%

Jaarverslag Stichting StartersCentrum Limburg 2014

In 2014 zijn het aantal unieke klantcontacten middels deelname seminars, startersdag en/of adviesgesprekken 1785. Deze klanten zijn woonachtig in de volgende gemeenten:

Gemeente	Klanten	in %
Beek	45	3%
Beesel	5	0%
België	15	1%
Bergen	9	1%
Brunssum	77	4%
Duitsland	6	0%
Echt-Susteren	17	1%
Eijsden-Margraten	46	3%
Gulpen-Wittem	31	2%
Heerlen	309	17%
Horst aan de Maas	3	0%
Kerkrade	106	6%
Landgraaf	86	5%
Leudal	16	1%
Maasgouw	18	1%
Maastricht	264	15%
Meerssen	39	2%
Nederweert	7	0%
Nuth	61	3%
Onderbanken	15	1%
Overig Nederland	12	1%
Peel en Maas	7	0%
Roerdalen	12	1%
Roermond	72	4%
Schinnen	40	2%
Simpelveld	25	1%
Sittard-Geleen	286	16%
Stein	41	2%
Vaals	13	1%
Valkenburg aan de Geul	54	3%
Venlo	13	1%
Venray	1	0%
Voerendaal	17	1%
Weert	17	1%
Totaal	1785	100%

Jaarverslag Stichting StartersCentrum Limburg 2014

Ondernemerschap en Onderwijs

Het StartersCentrum Limburg stimuleert het ondernemerschapsonderwijs en studentenondernemerschap. De onderwijsinstelling en/of studententijd is vaak een goed moment om een eigen bedrijf te starten of te oriënteren op het beroep van ondernemer. In onderstaand overzicht staan een aantal onderwijsactiviteiten en onderwijs- en ondernemerschapprojecten die in Limburg worden georganiseerd en ondersteund door het StartersCentrum.

- Gastdocentschap Zuyd Hogeschool Minor Starters Zuyd
- Bestuurslid Stichting Jong Ondernemen regio Limburg
- Deelname aan werkveldcommissies
- Gastdocentschap bij de ondernemersopleiding Arcus College
- Ontwikkeling ZZP module voor studenten en alumni Zuyd Hogeschool
- Gastdocentschap bij de KTM opleiding Arcus College

Verder verzorgt het StartersCentrum lezingen en presentaties over het thema ondernemerschap en het starten van een eigen bedrijf bij alle Limburgse ROC's, partner GEW (Global Entrepreneurship Week) van de Universiteit Maastricht. Met deze activiteiten heeft het StartersCentrum 477 studenten bereikt.

Samenwerking

Het StartersCentrum streeft samenwerking met andere partners na als dat in het belang is van mensen die als ondernemer willen starten of onlangs als ondernemer zijn gestart. Uit hoofde hiervan zijn in 2014 enkele samenwerkingsconvenanten gesloten. Zo zijn convenanten gesloten met UWV Zuid-Limburg en UWV Noord- en Midden-Limburg. Ten behoeve van mensen met een WW-uitkering verzorgt het StartersCentrum startersoriëntatiebijeenkomsten. Het zelfstandig ondernemerschap is immers ook een mogelijkheid om op eigen kracht in een inkomen te voorzien. Jaarlijks zijn er tientallen die uiteindelijk deze keuze maken. Helaas is dit maar al te vaak uit noodzaak geboren. Veel sollicitaties hebben uiteindelijk geen resultaat opgeleverd. Deze mensen zijn doorgaans goed gemotiveerd. Zij willen zelf het initiatief behouden om hun toekomst te regelen.

Ook is een samenwerkingsconvenant gesloten met het OKB (Ondernemersklankbord). Het ondernemersklankbord is een verband van oud-ondernemers. Zij willen vanuit hun kennis en ervaring ondernemers die in moeilijkheden zitten adviseren. In voorkomende gevallen verwijst het StartersCentrum personen door naar het OKB. Daarbij gaat het dan om ondernemers die reeds langere tijd als ondernemer aan de slag zijn. Andersom verwijst het OKB mensen door naar

Jaarverslag Stichting StartersCentrum Limburg 2014

het StartersCentrum. Als voorbeeld kan worden gewezen op het maken van een goed en deugdelijk ondernemingsplan.

Er zijn ook pogingen ondernomen om tot een goede samenwerking te komen met de Kamer van Koophandel. Met Jaap Docter, manager regio Zuid, hebben enkele gesprekken plaatsgevonden. Deze gesprekken hebben ertoe geleid, dat het StartersCentrum present kon zijn op de startersdag van de KvK in Eindhoven op 1 november. Hier had het StartersCentrum Limburg een informatie stand. Helaas worden door de KvK Limburgse starters niet stelselmatig geattendeerd op het StartersCentrum. Hier dient nog naar verbetering te worden gestreefd. Of dat lukt hangt hoofdzakelijk van de bereidwilligheid van de KvK af.

Een andere vorm van samenwerking is de deelname aan de coöperatieve vereniging A4Works. Deze coöperatieve vereniging is opgericht door een groot aantal deelnemers die een bijdrage hebben geleverd aan het project 45+ van de provincie Limburg. Denk daarbij aan reïntegratiebureaus, bureaus voor begeleiding naar betaald werk, coaches, samenwerkingsverbanden van zelfstandigen zonder personeel en dergelijke. Ook individuele werkzoekenden kunnen zich aansluiten bij A4Works. Het StartersCentrum heeft in november 2014 de samenwerkingsovereenkomst gesloten en de bijdrage voor 2015 voldaan. Als deelnemer willen wij de ontwikkelingen volgen. In de loop van 2015 zal vanuit de opgedane ervaringen bezien worden of de deelname wordt gecontinueerd. Een belangrijk criterium daarbij is of deelname een meerwaarde oplevert voor het StartersCentrum.

Deelnemende gemeenten

De deelnemende gemeenten concentreren zich hoofdzakelijk in Zuid-Limburg. De bedoeling is wel om de stichting uit te rollen over de hele provincie Limburg. In 2014 zijn daartoe pogingen ondernomen. Zo hebben met gemeentebestuurders van de navolgende gesprekken plaatsgevonden:

Venray, Horst aan de Maas, Weert, Venlo, Roermond en Bergen. De gemeenten Roermond en Bergen namen in 2014 deel aan het StartersCentrum. Bergen was de enige gemeente in Noord-Limburg die bijdroeg aan het StartersCentrum. Aangezien de overige gemeenten in de Regio Venlo besloten hebben vooralsnog niet deel te nemen is ook de gemeente Bergen per 1 januari 2015 afgehaakt. Dit ondanks het gegeven, dat er speciaal voor de inwoners van de gemeente Bergen seminars zijn georganiseerd in het gemeentehuis aldaar adviesgesprekken zijn gehouden.

De gemeente Roermond participeert al langer in het StartersCentrum.

In Zuid-Limburg hebben gesprekken plaatsgevonden met bestuurders van de gemeenten: Vaals, Valkenburg aan de Geul, Meerssen, Eijsden-Margraten. Dit zijn gemeenten die hun bijdrage hebben verminderd of beëindigd. Deze gesprekken zijn positief verlopen. Deze gemeenten zijn

Jaarverslag Stichting StartersCentrum Limburg 2014

voornemens weer volledig te participeren. Uit deze gesprekken is wel duidelijk geworden, dat het van belang is om bestuurders van de deelnemende gemeenten regelmatig en bij voorkeur in een persoonlijk gesprek, te informeren over de werkzaamheden van het StartersCentrum en de positieve effecten die deze hebben voor de samenleving. Gebeurt dit namelijk niet, dan wordt het StartersCentrum al gauw onderwerp van een gemeentelijke bezuinigingsdiscussie.

In 2014 namen de volgende gemeenten deel aan het StartersCentrum.

Regio Parkstad Limburg:

- Heerlen
- Brunssum
- Onderbanken
- Landgraaf
- Kerkrade
- Voerendaal
- Simpelveld

Regio Westelijke Mijnstreek:

- Sittard-Geleen
- Beek
- Stein (betaalt minder dan de bijdrage van € 0,38 per inwoner)

Regio Maastricht-Heuvelland

- Maastricht
- Eijsden-Margraten (hanteert een afbouwscenario, betaalt minder dan € 0,38 per inwoner)

Niet-deelnemende gemeenten in Zuid-Limburg:

Schinnen, Valkenburg a/d Geul, Vaals, Gulpen-Wittem, Meerssen.

Midden-Limburg:

- Roermond

Noord-Limburg:

- Bergen

De verwachting is, dat dit beeld in de loop van 2015 gaat wijzigen.

5. Starters in Limburg

Uiteraard zijn er in Limburg veel personen die als ondernemer, daaronder ook begrepen ZZP-ers, starten zonder gebruik te maken van het StartersCentrum. Het is immers geen verplichting om gebruik te maken van de diensten van het StartersCentrum. Bovendien zijn de diensten van het StartersCentrum in beginsel alleen maar gratis voor inwoners van de deelnemende gemeenten. Niettegenstaande dit uitgangspunt hebben toch veel inwoners van niet deelnemende gemeenten gratis gebruik gemaakt van deze diensten. Soms zijn we daartoe ook verplicht. In dit verband kan worden gewezen op het project 45+ van de provincie. Alle niet werkenden en werkzoekenden 4 plussers in Zuid-Limburg die plannen hebben om als zelfstandig ondernemer te starten kunnen van de diensten van het StartersCentrum gebruik maken.

In 2014 heeft er door een stagiair van de Zuyd Hogeschool een onderzoek plaatsgevonden naar starters die op enigerlei wijze door het StartersCentrum zijn begeleid en deze vergeleken met de groep starters die dat niet had gedaan. Het onderzoek bestreek de periode 2007-2012. Hieruit bleek, dat in de categorie die begeleid werd het aantal afvallers (voortijdige stoppers) aantoonbaar minder was. Dit houdt ook verband met het gegeven, dat het StartersCentrum sommige klanten adviseert niet te starten als ondernemer. Veruit de meeste starters gaven aan tevreden te zijn over de dienstverlening van het StartersCentrum (63%). Onder degenen die nog actief waren als ondernemer was dit percentage zelfs 70.

In heel Limburg zijn in 2014 in totaal 7.140 personen als ondernemer gestart. In 2013 waren dit er nog 7.437. Dit resulteert in een daling van 4 %. Voor heel Nederland bedroeg het aantal starters in 2014 145.458. Ook dit aantal lag lager dan in 2013, toen Nederland 150.263 starters telde. De landelijke daling bedroeg 3,2 %. Nu moet hierbij wel worden opgemerkt, dat 2013 een topjaar was voor het aantal starters, zowel provinciaal als landelijk. Verwezen wordt naar de onderstaande gegevens. De gegevens zijn afkomstig van de Kamer van Koophandel.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Limburg	5.273	5.663	5.859	6.139	6.249	6.591	6.720	7.437	7.140
Nederland	90.100	101.900	107.400	104.900	123.500	133.900	133.200	150.263	145.458

Jaarverslag Stichting StartersCentrum Limburg 2014

Om een beeld te krijgen van starters en stoppers volgen hieronder enkele tabellen.

startende ondernemingen (hoofdvestigingen)					
<i>bron KvK Handelsregister jan 2015</i>					
regio	gemeente	2013	2014	Δ saldo	Δ in %
Maastricht & Heuvelland	Maastricht	931	935	4	0,4%
	Eijsden-Margraten	151	162	11	7,3%
	Meerssen	131	114	-17	-13,0%
	Valkenburg aan de Geul	132	112	-20	-15,2%
	Gulpen-Wittem	116	104	-12	-10,3%
	Vaals	76	70	-6	-7,9%
<i>totaal Maastricht & Heuvelland</i>		<i>1.537</i>	<i>1.497</i>	<i>-40</i>	<i>-2,6%</i>
Parkstad	Heerlen	531	560	29	5,5%
	Kerkrade	282	282	0	0,0%
	Landgraaf	182	230	48	26,4%
	Brunssum	174	112	-62	-35,6%
	Nuth	115	100	-15	-13,0%
	Voerendaal	68	92	24	35,3%
	Simpelveld	50	56	6	12,0%
	Onderbanken	40	44	4	10,0%
<i>totaal Parkstad</i>		<i>1.442</i>	<i>1.476</i>	<i>34</i>	<i>2,4%</i>
Westelijke Mijnstreek	Sittard-Geleen	645	596	-49	-7,6%
	Stein	149	159	10	6,7%
	Schinnen	83	89	6	7,2%
	Beek	107	86	-21	-19,6%
<i>totaal Westelijke Mijnstreek</i>		<i>984</i>	<i>930</i>	<i>-54</i>	<i>-5,5%</i>
Midden-Limburg	Roermond	423	388	-35	-8,3%
	Weert	308	312	4	1,3%
	Echt-Susteren	219	213	-6	-2,7%
	Leudal	227	209	-18	-7,9%
	Maasgouw	162	161	-1	-0,6%
	Roerdalen	130	114	-16	-12,3%
	Nederweert	126	100	-26	-20,6%
<i>totaal Midden-Limburg</i>		<i>1.595</i>	<i>1.497</i>	<i>-98</i>	<i>-6,1%</i>
Noord-Limburg	Venlo	705	650	-55	-7,8%
	Peel en Maas	244	271	27	11,1%
	Horst aan de Maas	301	262	-39	-13,0%
	Venray	277	249	-28	-10,1%
	Gennep	124	84	-40	-32,3%
	Bergen Lb	91	84	-7	-7,7%
	Beesel	76	78	2	2,6%
	Mook en Middelaar	60	62	2	3,3%
<i>totaal Noord-Limburg</i>		<i>1.878</i>	<i>1.740</i>	<i>-138</i>	<i>-7,3%</i>
Totaal starters Limburg		7.436	7.140	-296	-4,0%

Jaarverslag Stichting StartersCentrum Limburg 2014

opheffingen ondernemingen (hoofdvestigingen)					
<i>bron KvK Handelsregister jan 2015</i>					
regio	gemeente	2013	2014	Δ saldo	Δ in %
Maastricht & Heuvelland	Maastricht	685	649	-36	-5,3%
	Eijsden-Margraten	93	112	19	20,4%
	Meerssen	70	88	18	25,7%
	Valkenburg aan de Geul	95	96	1	1,1%
	Gulpen-Wittem	72	80	8	11,1%
	Vaals	42	40	-2	-4,8%
	<i>totaal Maastricht & Heuvelland</i>		<i>1.057</i>	<i>1.065</i>	<i>8</i>
Parkstad	Heerlen	477	473	-4	-0,8%
	Kerkrade	196	240	44	22,4%
	Landgraaf	129	159	30	23,3%
	Brunssum	139	123	-16	-11,5%
	Nuth	82	57	-25	-30,5%
	Voerendaal	47	36	-11	-23,4%
	Simpelveld	33	44	11	33,3%
	Onderbanken	28	26	-2	-7,1%
<i>totaal Parkstad</i>		<i>1.131</i>	<i>1.158</i>	<i>27</i>	<i>2,4%</i>
Westelijke Mijnstreek	Sittard-Geleen	498	491	-7	-1,4%
	Stein	99	93	-6	-6,1%
	Schinnen	52	64	12	23,1%
	Beek	83	79	-4	-4,8%
<i>totaal Westelijke Mijnstreek</i>		<i>732</i>	<i>727</i>	<i>-5</i>	<i>-0,7%</i>
Midden-Limburg	Roermond	327	319	-8	-2,4%
	Weert	257	262	5	1,9%
	Echt-Susteren	161	180	19	11,8%
	Leudal	140	161	21	15,0%
	Maasgouw	126	110	-16	-12,7%
	Roerdalen	95	74	-21	-22,1%
	Nederweert	71	88	17	23,9%
	<i>totaal Midden-Limburg</i>		<i>1.177</i>	<i>1.194</i>	<i>17</i>
Noord-Limburg	Venlo	588	551	-37	-6,3%
	Peel en Maas	185	172	-13	-7,0%
	Horst aan de Maas	194	181	-13	-6,7%
	Venray	207	179	-28	-13,5%
	Gennep	73	87	14	19,2%
	Bergen Lb	61	53	-8	-13,1%
	Beesel	49	65	16	32,7%
	Mook en Middelaar	35	40	5	14,3%
<i>totaal Noord-Limburg</i>		<i>1.392</i>	<i>1.328</i>	<i>-64</i>	<i>-4,6%</i>
Totaal opheffingen Limburg		5.489	5.472	-17	-0,3%

Uit bovenstaande tabel kan worden afgeleid, dat het aantal stoppers in Limburg in 2014 licht gedaald is. Op zich is dit een positief gegeven. Dit zegt echter nog niets over de reden waarom men gestopt als ondernemer. Dit kunnen er vele zijn. Genoemd worden gestopt vanwege pensioen, overlijden, faillissement, overname, fusie, vinden van werk in loondienst, geen zin meer, niet levensvatbaar.

Jaarverslag Stichting StartersCentrum Limburg 2014

mutatie aantal ondernemers per 1 jan (hoofdvestigingen)								
<i>bron KvK Handelsregister jan 2015</i>								
regio	gemeente	2013		2014		2015		
		tot. ond.	tot. ond.	Δ saldo	Δ in %	tot. ond.	Δ saldo	Δ in %
Maastricht & Heuvelland	Maastricht	8.109	8.478	369	4,4%	8.938	460	5,4%
	Eijsden-Margraten	1.994	2.085	91	4,4%	2.189	104	5,0%
	Meerssen	1.442	1.497	55	3,7%	1.571	74	4,9%
	Valkenburg aan de Geul	1.532	1.603	71	4,4%	1.623	20	1,2%
	Gulpen-Wittern	1.298	1.346	48	3,6%	1.401	55	4,1%
	Vaals	673	683	10	1,5%	731	48	7,0%
totaal Maastricht & Heuvelland		15.048	15.692	644	4,1%	16.453	761	4,8%
Parkstad	Heerlen	4.954	5.101	147	2,9%	5.288	187	3,7%
	Kerkrade	2.480	2.564	84	3,3%	2.629	65	2,5%
	Landgraaf	2.021	2.113	92	4,4%	2.193	80	3,8%
	Brunssum	1.495	1.527	32	2,1%	1.507	-20	-1,3%
	Nuth	1.184	1.228	44	3,6%	1.287	59	4,8%
	Voerendaal	922	930	8	0,9%	998	68	7,3%
	Simpelveld	667	674	7	1,0%	708	34	5,0%
	Onderbanken	525	533	8	1,5%	577	44	8,3%
totaal Parkstad		14.248	14.670	422	2,9%	15.187	517	3,5%
Westelijke Mijnstreek	Sittard-Geleen	6.084	6.279	195	3,1%	6.552	273	4,3%
	Stein	1.575	1.647	72	4,4%	1.696	49	3,0%
	Schinnen	939	973	34	3,5%	1.016	43	4,4%
	Beek	1.140	1.214	74	6,1%	1.232	18	1,5%
totaal Westelijke Mijnstreek		9.738	10.113	375	3,7%	10.496	383	3,8%
Midden-Limburg	Roermond	3.798	3.953	155	3,9%	4.077	124	3,1%
	Weert	3.321	3.406	85	2,5%	3.556	150	4,4%
	Echt-Susteren	2.494	2.574	80	3,1%	2.636	62	2,4%
	Leudal	2.834	2.948	114	3,9%	3.031	83	2,8%
	Maasgouw	2.156	2.205	49	2,2%	2.254	49	2,2%
	Roerdalen	1.437	1.489	52	3,5%	1.543	54	3,6%
	Nederweert	1.541	1.641	100	6,1%	1.674	33	2,0%
totaal Midden-Limburg		17.581	18.216	635	3,5%	18.771	555	3,0%
Noord-Limburg	Venlo	6.042	6.297	255	4,0%	6.526	229	3,6%
	Peel en Maas	3.053	3.135	82	2,6%	3.288	153	4,9%
	Horst aan de Maas	3.033	3.166	133	4,2%	3.288	122	3,9%
	Venray	2.758	2.863	105	3,7%	2.972	109	3,8%
	Gennep	1.180	1.230	50	4,1%	1.250	20	1,6%
	Bergen Lb	975	1.015	40	3,9%	1.053	38	3,7%
	Beesel	796	816	20	2,5%	843	27	3,3%
	Mook en Middelaar	655	700	45	6,4%	737	37	5,3%
totaal Noord-Limburg		18.492	19.222	730	3,8%	19.957	735	3,8%
Totaal ondernemers & mutatiegraad Limburg		75.107	77.913	2.806	3,6%	80.864	2.951	3,8%
<i>Noot StartersCentrum:</i>								
Het aantal ondernemers betreft alle bedrijven die zich bezig houden met commerciële activiteiten waar mensenwerk voor nodig is (geen pensioen bv's). Het aantal ondernemers is niet gelijk aan het aantal ondernemingen. Een VOF kan bijvoorbeeld twee ondernemers omvatten en een ondernemer kan meerdere ondernemingen hebben. De cijfers over ondernemers zijn dus niet gelijk aan de cijfers over ondernemingen en vestigingen.								

De bovenstaande cijfers spreken eigenlijk voor zich. Opvallend is het grote aantal ondernemingen in Maastricht. Deze stad telt veel ZZP-ers. De verwachting is, dat het aantal ZZP-ers de komende jaren verder zal toenemen. Dat geldt niet alleen voor Maastricht, maar is een landelijke trend. Dit kan niet direct worden aangemerkt als een positieve ontwikkeling. Veel mensen in loondienst worden noodgedwongen ZZP-er om vervolgens vanuit die laatste hoedanigheid hetzelfde werk te verrichten als men voorheen deed als werknemer. Het werk verandert dan niet, maar de sociale zekerheidssituatie des te meer.

6. Onze financiën

De Stichting StartersCentrum werd in 2014 financieel ondersteund door het merendeel van de Zuid-Limburgse gemeenten en de gemeenten Bergen en Roermond. Door gemeenten is in totaal bijgedragen € 221.277,- op basis van € 0,38 per inwoner. Op 31 december 2014 hadden nog niet alle deelnemende gemeenten hun bijdrage voldaan. Enkele gemeenten hebben hun bijdrage voor 2014 in januari 2015 op het rekeningnummer van het StartersCentrum gestort. Van de Provincie Limburg werd een bedrag van € 10.000,- ontvangen als bijdrage in de kosten voor de organisatie van de Limburgse Startersdag.

Afzonderlijke bijdragen waren er voor de projecten 45+ van de provincie Limburg, een bedrag van € 75.000,- en € 6.975,- van de gemeente Heerlen voor de bemiddeling bij de coachingsvouchers.

Over 2014 bedroeg het tekort € 94.299,-. Dit is gedekt uit de Algemene Reserve. Dit tekort is hoofdzakelijk veroorzaakt door het afboeken van een vordering op de Kamer van Koophandel vanwege het project Creatieve Industrie.

Op basis van de statuten is door de stichting een separate jaarrekening opgesteld, voorzien van een accountantsverklaring. Voor meer gegevens over de financiële situatie van het StartersCentrum wordt verwezen naar de jaarrekening 2014.

Het begin van een goede zaak.

Pawn Shop Heerlen

Mimi Fashion Valkenburg

The Sustainable Support Company Sittard

Blanc-i-Negre atelier Heerlen – Yvette Bosch Maastricht

FakFak Gronsveld – Chris_ Maastricht – Purple Pivot Nuth

Vitaya Heerlen – Kwizzmaster Margraten – Daemen Advocatuur Maastricht - Laurel

Landmarks Valkenburg – Yanini Energetics Hulsberg – Timo Video Fantastic Maastricht

WinWin Maastricht - Praktijk voor psychosomatische therapie Suzanne Dear Maastricht

Remond Gijsen Sport- en Bewegingsconsulent Maastricht – Het Heidehofke Brunssum

AlMEEzing Look & Feel Maastricht – Parkstad Automotive Kerkrade – Kiddies Maastricht

Cafe de Meister Geleen – Kwintessens K+K Valkenburg – 2^e Hands & meer Hoensbroek

Bouwkundig Tekebureau G. Kriele Maastricht – Pedicure Mariëlle Lamers Brunssum

Mix & Match Kinderopvang Heerlen – Meessen Gebouwen Beheer Amstenrade

Organisatieservice Passe Partout Bemelen – Functional Training & Martial Arts Sittard

Walenbergh Schilderwerken Roermond – Margret Reijnders Creatieve Communicatie

Born - Krow-Ink Heerlen – Realice Multimedia Landgraaf – Vintage & new Meerssen

L'Eef Maastricht – Sportschool Luc Smeets Brunssum – Steenbrink Advies Maastricht

Margot Ergotherapie Thuis Schimmert – AnilevE Art Maastricht – Aline Twilt Heerlen

Jesje Verhaegh Projecten en Advies Margraten – Miracle Born

Germaines M@@twerk Maastricht – Yogilo Maastricht

Leon Creemers Engineering Voerendaal

Taxi Avantis Simpelveld

